

Sotning har förekommit i Sverige nästan lika länge som vi använt eldstäder för uppvärmning och matlagning. En stor del av alla bränder i bostäder är relaterade till eldstäder och skorstenar. Vid sotning tas brandfarliga beläggningar bort för att minska risken för brand. Sotning är en viktig del i arbetet med att förebygga bränder i bostäder.

Lagen och förordningen om skydd mot olyckor trädde i kraft den 1 januari 2004. I lagen anges att kommunen i brandförebyggande syfte ansvarar för att sotning och brandskyddskontroll utförs.

Tidigare innebar begreppet sotning att både rengöring och enklare brandskyddskontroll gjordes samtidigt. Sotningsverksamheten är numera uppdelad i två separata uppdrag – sotning och brandskyddskontroll.

Lagen ger också kommunen rätt att efter ansökan låta fastighetsägare själv sota eller överlåta åt någon annan än den kommunen anvisar utföra sotningen på den egna fastigheten. Kravet är att sotningen genomförs på ett ur brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Kommunen ska i varje enskilt fall göra en prövning av den sökandes lämplighet för uppgiften. Möjligheten att själv sota sin egen anläggning omfattar endast sotningsmomentet.

Sotning

Sotning innebär att brännbara sotbeläggningar tas bort i sådan omfattning att risken för skorstensbrand och skadeverkningarna vid en skorstensbrand minimeras. Vid sotning av eldstäder och rökkanaler innebär detta att alla ytor som rökgaserna passerar rengörs.

Hur ofta sotning ska göras bestämmer kommunen. För att få reda på vad som gäller din anläggning ska du kontakta din kommun.

Imkanalen, köksfläktens anslutning till skorstenen/ventilationssystemet i bostadshus, omfattas inte längre av kravet på sotning. Trots detta behöver imkanalen rengöras med jämna mellanrum, om inte annat av funktionsmässiga skäl. Ansvaret för rengöring av imkanalen ligger på fastighetsägaren.

Brandskyddskontroll

Brandskyddskontrollen får endast utföras av den som är utsedd av kommunen och som har behörighet att utföra brandskyddskontroll. Det är bara yrkesutbildade sotare med särskild vidareutbildning som får utföra brandskyddskontrollen.

Syftet med brandskyddskontrollen är att i ett tidigt skede upptäcka fel och brister hos anläggningen som kan innebära risker för brand. Om det vid kontrollen upptäcks brister eller felaktigheter som innebär risk för annan olyckshändelse än brand ska den som utför kontrollen även påtala detta.

Anläggningen ska kontrolleras mot bakgrund av hur följande faktorer påverkar brandskyddet:

- Sotbildning och beläggningar,
- Skador eller förändringar av det tekniska utförandet,
- Temperaturförhållanden,
- Tryckförhållanden och täthet, samt
- Drift och skötsel.

Brandskyddskontrollen innefattar hela värmeanläggningen samt taket och takskyddsanordningarna. Den som utför kontrollen måste därför ha tillträde till alla de delar av huset som skorstenen passerar.

Brandskyddskontrollen ska ske med intervall som Räddningsverket har bestämt. Beroende på vilken anläggning du har och hur den används är intervallen 2, 4 eller 8 år.

Intervall för brandskyddskontroll av de vanligaste objekten i småhus

Värmepannor

Eldning med fasta bränslen, t ex ved, pellets eller flis	2 år
Eldning med olja eller gas	4 år

Kökspisar

Eldning med fasta bränslen	2 år
Eldning sker i mycket begränsad omfattning (ej för uppvärmning eller matlagning)	8 år

Lokaleldstäder

För lokaleldstäder som utgör den primära källan för uppvärmning av det utrymme i vilket den är uppställd.	2 år
För lokaleldstäder som inte utgör den primära källan för uppvärmning av det utrymme i vilket den är uppställd.	8 år

Avgifter

Avgifterna för sotning och brandskyddskontroll baseras på den taxa som din kommun har beslutat. Genom att planera arbetet så att ett område görs klart åt gången, hålls kostnaderna per besök nere. Det är därför som du själv inte kan, till samma låga kostnad, bestämma dag och tid för sotarens besök.

*Du vet väl att du, enligt
Räddningsverkets författningssamling,
ska ha minst en fast installerad
fungerande brandvarnare i alla
byggnader som stadigvarande eller
tillfälligt används för bostadsändamål.
Samhällets kontroll av att lagen följs,
sker genom tillsyn.*

i samarbete med

Räddningsverket, 651 80 Karlstad
Telefon 054-13 50 00. Fax 054-13 56 00. www.raddningsverket.se
Beställningsnummer B10-229/04. Fax 054-13 56 05

Nya regler för sotning

